

doilea episod, sinuciderea Tunei, că o asemenea categorică, tragică, tentativă, în totală disproporție cu bagatela ce ar trebui s-o determine, nu-și poate găsi justificarea decât într-o cu totul altă atmosferă, de factură dostoievskiană, să zicem, și nicidecum în incandescența de luciditate pe care și-o revendică piesa noastră, n-ar fi încă nimic, dacă dialogul „filozofic” cu privire la legitimitatea actului sinuciderii lungit pe minute și zeci de minute, n-ar fi atât de pedestru, („la ce-ți servește să te sinucizi! — La ce-mi servește să trăiesc?”), atunci când nu e un zero pus în ramă de metaforă, de tipul: „a te sinucide înseamnă a încheia bilanțul înainte de terminarea exercițiului bugetar” etc. etc. De altfel, dialogul abundă în aforisme și paradoxuri pe cât de ieftine, pe atât de lipsite de acoperire: „De ce n-ar fi gelos? E starea cea mai normală a oamenilor” sau: „Ce e judo? E (ca și cibernetica în lupta contra naturii) un mijloc savant prin care se evită lupta dreaptă, cinstită, dintre doi bărbați”. (Necinstită, firește, ca orice înfruntare în care cutare modalitate de luptă e necunoscută uneia din părți, altminteri...).

Înzestrați în mod factice cu calități de „duri” (se poartă!), care ascund (e doar o „comedie lirică”) candori nemărturisite, celor șase tineri le lipsește combustia interioră necesară, atât revoltele cât și elanurile lor menținându-se, neclintit, la registrul mandolinist al unor discuții sterile, care vin de nicunde și ajung nicăieri.

Cu o construcție dramatică defectuoasă, cu un dialog diluat, prin ce se ține „Prestigioasa Loredană”? Prin nimic. Iar prestigiul ei e tot atât de absent de pe scenă, ca și eroina titulară însăși.

Aflată în fața unui text atât de firav, regia (Ion Lucian și Anca Bursan), în loc să-l strângă, să-i dea cumva o consistență, nu zice printr-o salvatoare scurtare (poate că ar fi ieșit o bună piesă scurtă pentru T.V.), dar măcar printr-un fel de jugulare, care să-i mai urce cumva nițel singe în obraji, s-a desfătat „citindu-l”, scandindu-l ca pe un adevărat poem în hexametri. Păcat de cele trei fete frumoase: Daniela Anencov într-un rol de, știu eu, frivolă sentimentală (Mona), de Gabriela Vlad, contabila poetă și filozofă (Florina) și, mai ales, de Jeanine Stavarache (Tuna), care merită, categoric, un rol mai bun. Cei trei băieți au fost: Șerban Cantacuzino (Barbu), Romeo Stavăr (Victor) și Mihai Butnaru (Șerban). În măsura în care au încercat să exprime lipsa de personalitate a camerelor din hotelurile O.N.T. de pe litoral, decorurile (Vasile Roman) au fost cât se poate de izbutite. Reținem și o inovație a costumierei (Gabriela Nazarie): Tuna (ca și, adesea, celelalte două fete) se întoarce, de-a dreptul din valurile mării, de unde tocmai s-a răzgîndit să se sinucidă, cu părul ud, în costum de baie și... în ciorapi.

Radu Albala

Teatrul de Stat din Galați

ASCENSIUNEA UNEI FECIOARE

de

Paul Ioachim

Curajos, cu *Ascensiunea unei fecioare*, Teatrul din Galați a promovat debutul dramatic al unui... actor: Paul Ioachim de la Teatrul bucureștean din Giulești.

Paul Ioachim nu e la prima lui lucrare dramatică; *Ascensiunea unei fecioare* marchează însă debutul scenic al scrisurii sale. (Tentativele inițiale — *O întâmplare stranie* și *Idealul*, două piese scurte — au făcut obiectul unor lecturi revelatoare la cenaclul de dramaturgie al Uniunii Scriitorilor — ultima a fost și prezentată la televiziune. Iar o altă dramă, *Podul sinucigașilor*, se află, pare-se, în studiu, la Teatrul Național din București.)

Ascensiunea unei fecioare se remarcă printr-un dezvoltat simț de observație al realității și prin economia mijloacelor expresive; — autorul sesizează și reține în linii simple — uneori, e drept, prea simple — tipuri, caractere de un real interes dramatic și nu văduvite de o anumită autenticitate.

„Fecioara” Salomeia — personajul în jurul căruia se centrează acțiunea piesei — este o tânără lipsită de scrupule, o mică și banală canalie arivistă. Abia ieșită de pe băncile școlii, în pragul intrării în facultate, se dezvăluie ca un spirit dispus la orice compromis, ambițios să „vineze” relații care s-o poată „sprijini” și sălta la examene și în viață. Pentru a „ajunge”, ea e în stare să calce în picioare tot ce întâlnește potrivnic în cale — sentimentele cele mai pure și cele mai frumoase din juru-i. Dar nu cazul ca atare, al Salomeii, cu „povestea” ei — la urma urmelor banală — face meritul acestei comedii amare, nu subiectul ei în sine, ci modul de sesizare satirică a unor relații de tip vechi din societatea contemporană, caracterul viu al personajelor, replica de un comic absurd, virulent. Dar, pe scena gălățeană, Ovidiu Georgescu nu a slujit acest text, deși actorii s-au achitat în genere în chip onorabil de sarcinile încredințate. Alexandru Năstase a compus cu sobrietate, fără însă a-l sărăci de nuanțe, rolul Tatălui; Liana Sandra Popescu, dovădind o bună experiență scenică, a interpretat cu umor pe Mama „fecioarei”;

Stela Popescu-Temelie, Gheorghe V. Gheorghe, Lucian Temelie și Florin Dumbravă în „Ascensiunea unei fecioare“ de Paul Ioachim

Florin Dumbravă, Gheorghe V. Gheorghe, Lucian Temelie au fost mai mult decât corecți, jucînd în personaje-schițe.

Socotim însă că Mitică Iancu (de altfel un talentat actor) a fost greșit distribuit în rolul lui Dudu Castană (personaj ce face parte pe anumite coordonate din familia spirituală a lui Spiridon Biserică); actorul a făcut cu mult efort față rolului; așa fiind, centrul de greutate al spectacolului s-a deplasat de pe o posibilă zonă luminoasă, pe laturile lui sumbre. E o deviere, nu lipsită de consecințe, de la direcțiile fundamentale ale textului.

Nici Salomeia, rol generos — dar și rol pe multe de cuțit — nu s-a bucurat pe scenă de coloratura nuanțată pretinsă de text și poate nici de o distribuție adecvată: Stela Popescu-Temelie a descoperit prea dintru început „misterul“ personajului și a ratat înfringerea finală a „eroinei“...

Rămîne totuși, dincolo de aceste neajunsuri, în fond reparabile, faptul promovării în repertoriul acestei stagiuni gălățene — construită în principal pe piesa românească de actualitate — a unui debut promițător.

Maria Marin

Teatrul Popular din Suboțița (R.S.F. Iugoslavia)

RĂPOSATUL

de Branislav Nușici

Turneul Teatrului Popular din Suboțița (R.S.F. Iugoslavia) — centru de veche tradiție culturală — ne-a prilejuit întîlnirea cu un ansamblu omogen, cu autentice talente, fapt ce a învins greutățile necunoașterii limbii chiar și la un spectacol ale cărui date sînt mai puțin cunoscute la noi, respectiv *Răposatul* clasicului Branislav Nușici.

Textul, bogat în resurse comice, reprezentînd o violentă satiră împotriva moravurilor societății în care legea supremă o reprezintă banul și puterea lui, s-a bucurat — în regia lui Radoslav Lazici — de o tratare mai liberă, încercarea de modernizare a piesei fiind evidentă. Acțiunea simplă, aproape lineară, e de fapt un pretext de a ni se înfățișa o ga-